

CASOPIS O SPORTU A TĚLOVÝCHOVĚ ČOS

SOKOL

12
2001

PF 2002

GALERIE

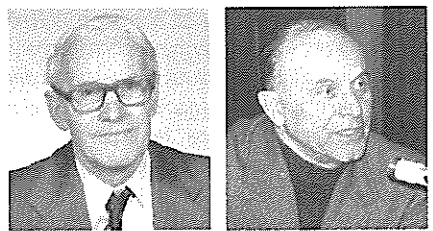
Významné životní jubileum, 75 let, oslavila v prosinci naše dlouholetá cvičitelka, sestra **Alexandra Oratová**. Ještě mnoho let v tělocvičně při plném zdraví, jí přeje cvičitelský sbor a výbor TJ Sokol Brno II.

TJ Sokol Brno II.

Opavští oslavenci

Dva přední atleti Sokola Opava se dožili významných jubileí.

Otto Halečka 85 let a MUDr. Miroslav Lesák 80 let.

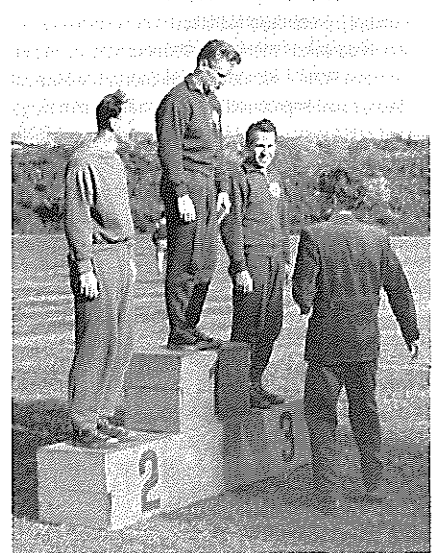
Již před 2. světovou válkou byl v Sokole Opava aktivní atletický oddíl.

Otto Halečka byl ve 30. letech předním československým běžcem na 400 m.

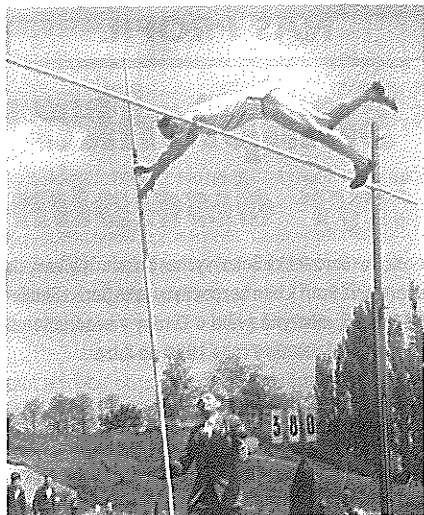
Miroslav Lesák zde začínal v roce 1936 s atletikou jako dorostenec, kdy již reprezentoval v pětiboji Moravskoslezskou župu na mezinárodním přeboru. Po válce založil Otto Halečka nový atletický oddíl v Opavě a získal pro něj československé reprezentanty: Švajgra, Kodrleho, Wünsche a Strnádku. V prvních letech po válce stále závodil Otto Halečka na 400 m a současně předsedal oddílu.

Miroslav Lesák po válečném působení v SK Náchod a ČSK Vítkovice začal brzy soutěžit za Sokol KP Opava. Ve skoku o tyči, kterému se naučil v Náchodě, již v letech 1947–1949 reprezentoval Československo. Atletický oddíl Sokola Opava patřil v té době mezi tři nejlepší kluby v republice.

Dr. Miroslav Lesák aktivně závodil až do roku 1968 za Slezan Opava, později se věnoval trenérské práci a do roku 1996 aktivně pracoval v Krajském atletickém svazu. Nyní pomáhá jako rozhodčí a lékař při atletických závodech.

Tělocvičná jednota Sokol Turnov

Stále vzpomíná jak vedl s Otou Halečkou dorostenecké družstvo Opavy, které patřilo v 70. letech mezi nejlepší v republice. V té době Otto Halečka založil sportovní třídu na Základní škole B. Němcové, které se po jeho odchodu do důchodu přestěhovaly do školy na Englišovu ulici. Tradice vydržela a sportovní třídy, nyní opět pod hlavičkou Sokola, stále patří mezi nejlepší v republice.

Na dobovém snímku vyhláší Otto Halečka na Tyršově stadionu nejlepší tyčkaře: 1. Dědek (Vilkové), 2. Lesák (Opava).

MVDr. Jana Havlíčková, vzdělavatelka TJ Sokol Opava

V prosinci se dožila 85 let sestra Anna Koberová. Pro naši turnovskou jednotu je příkladem nesmírné obětavosti, houževnatosti a trpělivosti.

Dlouhá léta, až do XII. všesokolského sletu, vedla cvičení, gymnastické soutěže i sletový nácvik mladších zákyň. Pádová vystoupení, která s nimi připravovala, se vždy vyznačovala vtipem, smyslem pro rytmus a pohybovou kulturou.

Je autorkou bezpočtu sportovních her určených nejen pro soutěžení v tělocvičně, ale i pro letní sokolské tábory. Jako učitelka a sokolská cvičitelka věnovala dětem celý svůj dosavadní život.

Na popud sportovní rady města Turnova byla započata do Zlaté knihy osobností turnovského sportu. Dosud je členkou výboru naší jednoty.

Přejeme Andulce k jejímu jubileu pevně zdraví a svěžest, aby ještě dlouho mohla mezi nás docházet a předávat své bohaté zkušenosti. Je pro nás symbolem sokolství – nezištnosti, skromnosti a cvičitelské obětavosti.

Pojď s námi každý,
kdo máš čistý štít...

Sokolský slet pod Ještědem

V současnosti už je celý měsíc na všech župách sletový bulletin č. 3, ve kterém seznámujeme s připravovaným programem i nejdůležitějšími organizačními údaji týkajícími se sletu.

Program:

21. 6. pátek

- příjezd a ubytování účastníků
- představení Smetanovy opery Tajemství v divadle F. X. Šaldy

22. 6. sobota – dopoledne

- zkoušky
- volejbalový turnaj
- dopoledne**
- slovnostní zahájení sletu
- nástup účastníků na náměstí před radnicí
- vztyčení vlajek
- přijetí zástupců žup a ČOS u primátora
- večer**
- veselice ve sportovní hale u stadionu (podílová vystoupení)

23. 6. neděle – dopoledne

- generální zkouška
- dopoledne**
- hlavní sletové vystoupení

Skladby zařazené do sletového programu:

1) opakované sletové skladby

- Chlapáci (Dosedla, Pavelka) – zkrácená večerní verze
- Praporec (Drábková, Žitná) – celá skladba bez tříletého oddílu

2) skladby ze SOKOLGYMU

- Ženy Obruce (Frantová) – jižní Morava
- koedukovaná Hrátky (Bučková, Pracný) – Brno a okolí
- muži Borci (Dosedla, Pavelka)

3) nové skladby

- žáci s florbalovými hokejkami (Dostálová, Šubrtová)
- mladší zákyň „Zuzano, s tebou mne baví svět“ (Bělinová)
- starší zákyň „O Babelě, která měla vlasů samou loknu“ (Bourmová, Svobodová, Žitná)
- Věrná garda „Pocta Janu Werichovi“ (Žitná)
- ženy „Můj domov“ (Drábková, Žitná)

4) ještě připravujeme

- láborské vystoupení
- aerobik
- skladba pro R + D a předškolní děti s lany.

V bulletinu č. 3 je také formulář předběžné přihlášky. Velmi prosíme o jeho vyplnění a zaslání – je to pro nás první, i když předběžná, informace, na jejímž základě můžeme zajišťovat ubytování a stravování i nákup nocí. Byli bychom rádi, kdyby se nás pod Ještědem sešlo co nejvíce – možná, že se pak i svatý Petr dá obměkčit a „tradiční liberecké počasí“ se nebudě konat.

Nazdar!

Milan Štrýncel náčelník
Vlasta Landová starostka
Jarina Žitná náčelnice

HOVOŘILI JSME S...

S JAPONSKÝM BADATELEM O SOKOLU

Hiroshi Fukuda přijel v září do Prahy již počtvrté. Naposledy se u nás byl podívat na XIII. všesokolský slet. Při své letošní pracovní návštěvě s nadšením přivítal možnost prohlédnout si Tyršův dům.

Tricetiletý odborný asistent Právnické fakulty Univerzity Hokkaido v Sapporu se již od začátku vysokoskolského studia specializoval na politickou a kulturní historii Evropy, zejména na národnostní hnutí v Rakousko-Uhersku před první světovou válkou.

Co vás přivedlo k profesionálnímu zájmu o sokolství?

Vic než politické souvislosti mě zajímalo to, co ovlivňovalo tehdejší každodenní všední život lidí. Zkoumáním těchto faktorů jsem pochopitelně narazil na velký význam sokolského hnutí a jeho podporu národního uvědomění zasahující i do organizace společenských, sportovních a kulturních oblastí běžného života, dnes nazývaných „životním stylem“. Proto jsem fenomén sokolství začal studovat. Nyní píše disertační práci o tělovýchovném a národnostním hnutí v Čechách. Několik částí jsem již uveřejnil v Japonsku.

Kde jste se naučil tak dobře česky?

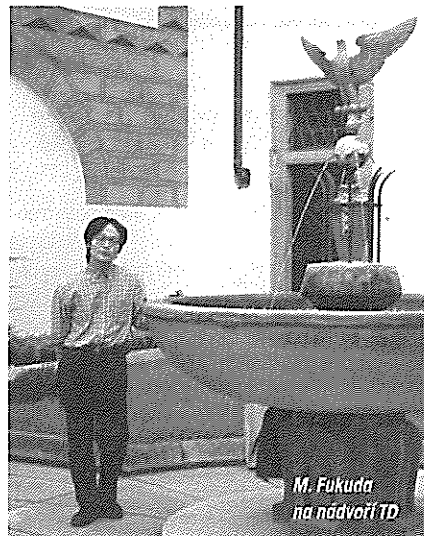
Nejprve jsem se snažil číst české knihy a občas jsem mohl mluvit alespoň se slovenským studentem medicíny v Japonsku. Nejvíce jsem se však naučil v kursu češtiny v Praze, který trval celkem dva a půl roku. Doma mám však málo příležitostí češtinu používat, pouze před dvěma roky na podzim jsem tlumočil při motocyklovém závodu Enduro na ostrově Hokkaido českému světovému šampionovi.

Existuje vůbec česko-japonský slovník?

Obě slovníkové verze existují, jsou však vhodnější pro začátečníky. Při práci používám většinou podrobnější česko-německý slovník.

Setkal jste se doma i s jinými historiky, kteří se zajímají o Sokol?

Možná je neobvyklé, že se někdo v Japonsku vážně zabývá Sokolem a přijel kvůli tomu do Prahy i na slet. Nejsem však první, kdo se u nás věnuje tělovýchovným hnutím v Čechách. Dr. Toshio Kunugi, který na začátku devadesátých let studoval na FTVS UK v Praze, je autorem odborných článků na toto téma a mým častým poradcem. Při studiu jsem objevil také disertační práci Američanky Claire E. Nolte „Cvičení pro zralost národa: Miroslav Tyrš a vznik českého Sokola, 1862–1884“. S Claire jsem se poprvé osobně setkal před čtyřmi roky na mezinárodní konferenci o Sokole na FTVS v Praze. Vystoupila zde s referátem „Ženská otázka v sokolském hnutí od roku 1914“. Vyprávěla mi o svých studijních pobytech v Čechách za bývalého režimu, kdy svůj zájem o Sokol musela tajit. Pokud jde o české badatele, je pro mě nejdůležitější sborník Marka Waice (FTVS UK) „Sokol v české společnosti 1862–1938“. Jsem velmi zavázán Antonínu Ročkoví z Tyršova muzea, který je autorem odborných článků např. o formování samostatné české tělovýchovy a ochotně mi umožnil přístup k archivu tělovýchovy.

M. Fukuda na nádvoří TD

chovného hnutí. Znám také práce J. Kossla, F. Koláře a J. Novotného, kteří se však dějinami sokolství nezabývají v takovém rozsahu.

Jak jste vlastně prožil XIII. všesokolský slet?

Měl jsem štěstí, protože mě při něm provázela dr. Bařňová Petrálková, bývalá starostka ČOS. Byl jsem mu představen známým českým sociologem P. Machoninem, se kterým jsem se seznámil během jeho krátkodobého působení na Hokkaido Univerzitě v Sapporu.

Podle rozhovorů s účastníky a z mé vlastní zkušenosti si myslím, že slet byl velmi úspěšný. Otázkou je, jakou organizací bude Sokol v budoucnu, zda, a jak úspěšně, se podaří transformovat stále životaschopný odkaz historie sokolského hnutí do moderní doby.

Máte v České republice nějaké přátele?

Ano, jsou to především současní i bývalí studenti historie a muzikanti. Díky hudbě jsem získal mnoho přátel. Byl jsem členem studentského kvarteta, orchestru Emauz a dechového orchestru Základní umělecké školy v Praze 3. Myslím si, že bez hudby bych nebyl v Praze tak šťastný. I v Japonsku hraji v několika souborech, dokonce jsem si vloni v září zahrál s amatérským orchestrem Dvořákovu Novosvětskou symfonií.

Na počátku Hiroshiho zájmu o střední Evropu byla vlastně hudba. Jako hráč na trubku, a především klavírista, se přes Chopina dostal i k Dvořákovi, Smetanovi, Janáčkově a Martinů.

Přibližně v roce 2002 vyjde v Japonsku kniha „60 kapitol o České republice a Slovensku“. Autorem kapitoly o současném sportu v Čechách je Toshio Kunugi, pojednání o Sokole připravuje Hiroshi Fukuda. Text patrně doplní některá ze sletových fotografií z archivu ČOS.

Pan Fukuda – jehož jméno Hiroshi v Japonštině znamená široký, otevřený – v Čechách téměř zdomácněl. Kromě mnohých přátelství, která zde navázal, si oblíbil českou kuchyni a zachutnalo mu i naše pivo. V jeho knihovně jsou mj. sletové památky od těch historických, získaných v pražských antikvariátech, až po ten nejnovější, který mu věnoval starosta ČOS. Je také předplatitelem a členářem časopisu SOKOL.

Domů se vracel 12. září 2001, na počátku vyostřené mezinárodní situace. Jeho e-mailová zpráva však byla optimistická: „Přiletěl jsem do Sapporu bez problémů a už se mi opět stýská po Praze... se sokolským pozdravem „NAZDAR“, Hiroshi.

Milada Josefíková

NÁŠ SERIÁL

Tyršovo muzeum Sokolu

Z programu Nosticova divadélka nad Čertovkou

Nosticovo divadélko nad Čertovkou v říjnu poprvé hostilo sokolské folklorní soubory – ODRU a VYCPÁLKOVCE.

Odra

Vycpálkováci

Antonín Machek

Narodil se v roce 1775 v Podražicích. Jako žák malíře V. Zilly kopíroval nejprve Preisslerovy rytiny. Rychle postupoval ve vzdělání.

Byl členem týmu biskupa Haje, ke korunovaci Františka II. v Praze (1892). Zdálo by se, že tento nesmírně nadaný a pracovitý portrétista nemá se sokolským hnutím nic společného. V době, kdy získává první ocenění ve veřejných soutěžích, portrétuje manželský pár.

Podobizně Petra Fügnera a jeho ženy Františky Fügnerové všliskne osobitý pohled na měšťanskou společnost.

Studuje na vídeňské dvorní akademii, stává se malířem obrazů v rezidenci církevních hodnostářů. Vedle portrétů dvorské šlechty se vrací do národních dějin (obrazy Václav II., Rudolf II., Oldřich a Božena).

Několik let před svou smrtí v roce 1844 portrétoval neznámého mladíka. Je podobný slovům jiných. Ani malíř, ani mladík neví, že do dějin českého národa vejde tento obraz jako první portrét Tyršova nejbližšího spolupracovníka Jindřicha Fügnera.

AR